

**Polityka Otwartego Dostępu
do publikacji naukowych i danych badawczych pracowników i doktorantów
Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie**

§ 1

1. Ustala się prawa i obowiązki pracowników i doktorantów (dalej zwanych „Autorami”) Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (dalej zwanego „Uczelnią”) w zakresie zapewnienia otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych stworzonych przez nich w związku z zatrudnieniem lub odbywaniem kształcenia w Uczelni.
2. Prawa i obowiązki, o których mowa w ust. 1, obejmują także inne osoby, z którymi Uczelnia zawarła umowy, o ile tak stanowią postanowienia tych umów.
3. Polityka Otwartego Dostępu (dalej zwana „POD”) może obejmować także utwory, utworzone poza stosunkiem pracy (tj. utwory tworzone przez pracowników poza obowiązkami pracowniczymi oraz utwory osób zatrudnionych na podstawie innej umowy niż umowa o pracę). W takim przypadku należy szczególnie zadbać, aby POD stała się częścią umów z takimi osobami.
4. Utwory, o których mowa w ust. 3 podlegają POD na wniosek Autora oraz wymagają zgłoszenia do Bazy Dorobku Naukowego Uczelni (REPO).

§ 2

Ilekróć w POD jest mowa o:

- 1) publikacjach naukowych – należy przez to rozumieć:
 - a. publikacje w czasopismach naukowych,
 - b. publikacje w recenzowanych materiałach z konferencji,
 - c. monografie naukowe oraz rozdziały w monografiach naukowych,
 - d. dysertacje.
- 2) danych badawczych – należy przez to rozumieć dane zbierane, przetwarzane lub wytwarzane w ramach badań naukowych lub prac rozwojowych, prowadzonych w Uczelni;
- 3) metadanych – należy przez to rozumieć ustrukturyzowane informacje służące do opisu zasobów lub obiektów informacji, pozwalające na ich jednoznaczną identyfikację i umożliwiające ich wyszukiwanie;
- 4) złotej drodze – należy przez to rozumieć zapewnienie otwartego dostępu do publikacji w recenzowanych czasopismach i książkach naukowych;

- 5) zielonej drodze – należy przez to rozumieć deponowanie utworów w Bazie Dorobku Naukowego Uniwersytetu Rolniczego (dalej zwaną REPO, wprowadzonej Zarządzeniem Rektora Nr 47/2019), które nie podlegają ograniczeniom w zakresie udostępniania;
- 6) preprincie – należy przez to rozumieć wstępną wersję publikacji przed recenzją naukową i upowszechnieniem w oficjalnej wersji wydawcy;
- 7) postprincie – należy przez to rozumieć zrecenzowaną naukowo ostateczną wersję publikacji przed upowszechnieniem w oficjalnej wersji wydawcy.

§ 3

1. POD do publikacji naukowych i danych badawczych określona niniejszym Regulaminem, nie narusza obowiązków wynikających z zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych obowiązujących w Uczelni, a w szczególności praw i zobowiązań pracowników naukowych związanych z rozpowszechnieniem utworów naukowych i prawa Uczelni do korzystania z wyników badań naukowych i prac wykonywanych w Uczelni.
2. Przez otwarty dostęp (Open Access), na potrzeby niniejszego Regulaminu rozumie się bezpłatny dostęp do pełnych treści publikacji naukowych m.in. w Internecie, bez dodatkowych barier prawnych i technicznych.
3. POD ma zastosowanie w szczególności do utworów powstałych w ramach finansowania ze środków publicznych.
4. Niniejsza Polityka Otwartego Dostępu może być ograniczona lub rozszerzona w stosowaniu lub może nie być stosowana, gdy to wynika z innych regulacji, w tym w szczególności z umów o zewnętrznym finansowaniu badań lub finansowaniu projektu, stanowiących podstawę publikacji naukowej. W takiej sytuacji, to postanowienia umów mają pierwszeństwo przed regulacjami wynikającymi z POD, przy czym o ile jest to możliwe, przed podpisaniem umowy z podmiotem trzecim należy zwracać uwagę na możliwość wprowadzenia w warunkach umowy regulacji wynikających z POD.
5. Zaleca się, aby wydawanie publikacji naukowych obejmowało czasopisma i wydawnictwa, które nie pobierają dodatkowej opłaty z tytułu Open Access. W przypadku publikowania w czasopismach i wydawnictwach wymagających opłaty, decyzja o publikacji winna zostać podjęta po uprzednim uzgodnieniu z kierownikiem katedry i koordynatorem dyscypliny.

§ 4

Otwarty dostęp do publikacji

1. Zaleca się, aby Autorzy oraz inne osoby, o których mowa w § 1 ust. 2, podejmowali starania, w celu zapewnienia otwartego dostępu do publikacji naukowych swojego autorstwa poprzez:

- 1) zdeponowanie w REPO, w formie elektronicznej, ostatecznej wersji publikacji naukowej, zgodnie ze wskazaniem wydawcy (zielona droga), lub
 - 2) publikowanie w recenzowanych otwartych czasopismach i książkach naukowych (złota droga) oraz zdeponowanie ich w REPO, o ile dopuszcza to polityka licencyjna wydawcy danego otwartego czasopisma¹.
2. Wykonanie zaleceń, o których mowa w ust. 1, powinno umożliwiać swobodny i nieodpłatny dostęp do publikacji naukowych każdej zainteresowanej osobie w miejscu i w czasie przez nią wybranym. Otwarty dostęp do publikacji powinien być oparty o wolne licencje Creative Commons – Uznanie autorstwa wersja 3.0 lub późniejsza (CC-BY) lub Creative Commons – na tych samych warunkach wersja 3.0 lub późniejsza (CC-BY-SA).
 3. Autorzy realizują zalecenia zgodnie z ust. 1 i 2 w terminie miesiąca od daty ukazania się osiągnięcia naukowego. W przypadku, gdy wykonanie zobowiązania wskazanego w zdaniu poprzedzającym nie jest możliwe, zobowiązanie to uważa się jednak za wykonane, jeżeli autor publikacji zapewni nie później niż w terminie 6 miesięcy (12 miesięcy w przypadku utworów z obszaru nauk społecznych i humanistycznych), licząc od daty wydania, publiczne udostępnienie publikacji w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niej dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym oraz możliwość nieodpłatnego i nieograniczonego technicznie korzystania.
 4. Czasopisma, których wydawcą jest Uczelnia powinny być publikowane w modelu otwartego dostępu z zastosowaniem wolnych licencji CC.

§ 5

Autorzy oraz inne osoby, o których mowa w § 1 ust. 2 są w szczególności zobowiązani do uprzedniego uzgadniania realizacji zaleceń wskazanych w § 4 ust. 1:

- 1) z wydawcami oraz innymi właściwymi podmiotami (np. organizatorami konferencji naukowych), w tym do udzielania do publikacji licencji niewyłącznych, które nie zawierają postanowień ograniczających lub wyłączających możliwość wykonania zobowiązań wskazanych w § 4 ust. 1;
- 2) ze współtwórcami publikacji (w przypadku utworów współautorskich), jak również z twórcami oryginałów (jeśli publikacja stanowi opracowanie cudzego utworu);
- 3) z Wydawnictwem Uniwersytetu Rolniczego.

¹ Konieczna jest weryfikacja polityki publikacji wydawcy czasopisma naukowego. Jednym ze źródeł informacji nt. polityk wydawców czasopism naukowych i stosowanych przez nich zasad jest SHERPA/RoMEO (<http://www.sherpa.ac.uk/romeo/index.php>).

§ 6

Otwarty dostęp do danych badawczych

Autorzy oraz inne osoby, o których mowa w § 1 ust. 2, powinny dolożyć wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do danych badawczych wraz z powiązаныmi metadanymi, w szczególności poprzez:

- 1) opracowanie planu zarządzania danymi badawczymi określającego zasady zarządzania danymi w trakcie i po zakończeniu badań, precyzującego rodzaje danych zbieranych, przetwarzanych lub wytwarzanych w trakcie badań, określającego stosowane w odniesieniu do danych metodologie i standardy, a także zasady udostępniania danych i ich długoterminową archiwizację;
- 2) zdeponowanie ich, w formie elektronicznej w REPO;
- 3) zapewnienie, aby dane były: identyfikowalne (np. za pomocą standardów takich jak DOI), dostępne, możliwe do znalezienia, możliwe do ponownego wykorzystania;
- 4) stosowne porozumienia z podmiotami wchodzącymi w skład zespołów badawczych, konsorcjów naukowych lub innymi właściwymi podmiotami, lub współtwórcami danych badawczych.

§ 7

1. Wsparcie pracownikom i doktorantom Uczelni oraz innym osobom, o których mowa w § 1 ust. 2 w spełnieniu wymagań wprowadzenia Polityki Otwartego Dostępu w Uczelni udzielają:
 - 1) Pełnomocnik Rektora do spraw otwartego dostępu (PROD);
 - 2) pracownicy Biblioteki Głównej;
 - 3) pracownicy Wydawnictwa Uniwersytetu Rolniczego;
 - 4) Zespół Radców Prawnych.
2. Do zadań PROD należy:
 - 1) informowanie o Polityce;
 - 2) koordynacja prac związanych z tworzeniem, utrzymaniem i rozwojem infrastruktury Otwartego Dostępu w Uczelni;
 - 3) doradzanie w zakresie najlepszych praktyk zgodnych z POD;
 - 4) edukacja adresatów POD w zakresie otwartego dostępu do publikacji i danych badawczych;
 - 5) monitorowanie realizacji POD oraz raportowanie wyników Rektorowi. PROD przedstawia Rektorowi raport na temat realizacji Polityki za poprzedni rok do końca pierwszego kwartału następnego roku.